

Kéziratok, amelyek nem
adatnak vissza ide kül-
dendők: „MURAVIDÉK”
szerkesztősége Murska
Sobota, Alexandrova c.
16. szám.
Postatakarék
számla száma 12980.
Kiadó-tulajdonos:
KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden va-
sárnap. Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15
dinár, külföldre 18 Din.
Amerikába 20 Din. Hir-
detési ár □ cm.-ként:
szöveggözt és nyílttér
1-50 dinár, rendes 1-
Din., apróhirdetés 0-70
Din. és az illeték. Több-
szörinél engedmény.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. január 19.

3. Szám.

Öfelsége Mária Királyné születése napját

nemcsak a Mura vidékén, hanem
önként értetődően az egész or-
szágban megünnepelelték.

A királyi család iránti sze-
retet az ország lakosságánál im-
pozáns módon nyilvánított meg.
A házakat fellebogózták, a tem-
plomokban istentisztelet tartatott,
amelyen a hivatalnoki karokon ki-
vül számosan részt vettek.

Az osztatlan öröm a szüle-
tőnap alkalmából mindenhol érez-
hető volt. Mindenki azt kívánta a
királyné Öfelségének, hogy a ter-
mészet hatalmas ereje tartsa meg
sokáig erőben, egészséggben, bol-
dagságban a szerető családjá és
a népe öröme. Ugy legyen!

Az alkoholizmusról.

Szilveszteri körlevél a nők-
höz: Szilveszter után.

Ha máskor nem, talán ilyen-
kor évfordulóra érdemes megáll-
ni és gondolkodni a fölött, mit
művel az ördög bor, pezsgő, sör,
pálinka vagy egyéb „közkedvelt”
alkoholos italok fenekére bujva.
Az alkoholizmus egyik Szilvesz-
tertől a másikig öl, pusztít, rom-
ból olyan szédtő méreteken,
amelynek arányai a gondolkodó
ember előtt megdöbbentők. Ha
végig nézzük sápadt, ideges, hü-
lye, satnya áldozatait ennek a
pokol levének, akkor föl kell hogy
ébredjen bennünk a jobb érzés.
És az emberméltóság szent ne-
vében dörögdelmesen kell oda-
kiáltanunk az államnak, egyház-
nak, társadalomnak bedugult fü-
leibe: Hol vannak? Mit művel-
nek? Miért nem emelnek gátat a
piszkos ár rombolásának? Miért
nem mozdulnak, mire várnak?

De ki meri ezt megkérdez-
ni? Hát tömörültünk-e már mi
nők, egy egységes harci frontba,
halálos megfélemlítetlen elszánt-
sággal? Mert csak akkor, és csakis
akkor vonhatnánk felelősségre az
illetékes köröket, ha ez így vol-
na. De ami késik, nem mulik.
Szerintem ütött a tizenkettedik
óra. Itt a cselekvés ideje, föl te-
hát nők! Alakítsunk alkohol elle-
nes hadi frontot. Mi nők! Mert
nekünk áll leginkább érdekünk-
ben és kiáltsuk világgá. Éljen
az alkohol elleni háború.

Az újvilágban Amerikában e

Politikai hírek.

Egy esztendeje mulott ja-
nuár hatodikán annak, hogy Öfel-
sége Alekszander király egy szó-
zattal fordult az ország népéhez,
amelyben egy új rendszer életbe
lépését adta tudtul. Az a dátum,
egy új korszakot jelent Jugoszlá-
via történetében. Akkor csak Öfel-
sége a Király bölcsességének le-
hetett köszönni, hogy az ország
népét ki tudta vezetni abból a
zavart helyzetből, amelyet a régi
parlamentáris rendszer teremtett
meg. A király akkor nem tehetett
mást, meg kellett mutatnia az or-
szág népének azt az utat, a me-
lyen haladva szorgos munkával
el lehet érni az ország boldo-
gulását.

A király bölcsessége meg-
találta azt a legmagasabb elhatá-
rozást, amelynek segítségével kive-
zette az ország népét a párthar-
cok forgatagából s sikerült megta-
lálni azt a szilárd alapot, ame-
lyen Jugoszlávia szebb, jobb
jövőjét fel lehet építeni.

A nevezetes évfordulóról ér-
demes megemlékezni, mert Ju-
goszlávia jövőjének szempontjá-
ból sorsdöntő.

A magyarok trónjelöltet
keresnek. Bécsből terjedtek el
olyan hírek, hogy a magyar kor-

mány némely tagja Olaszország-
ba utazott oly célzattal, hogy
fasiszta vezető körökben tájéko-
zódjék, vajjon lehetne-e az Aostai
herceg magyar trónjelöléséről tár-
gyalni. Magyar legitimista körök-
ben, hol még most is a Habs-
burgok trónjelölésére gondolnak
— ezek a hírek feltűnést keltettek.

A tengeri leszerelési kon-
ferencia. E hó közepén összeül
Londonban a tengeri leszerelési
konferencia, amely a legutóbbi
idők legfontosabb érdeklődést kel-
tő tanácskozása lesz. A japán
delegátusok már Londonban van-
nak, az amerikaiak 16.-án érke-
nek, mivel már uton vannak. A
konferencián a tengeri hatalmas-
ságoknak sok és nagy érdekeket
kell összeegyeztetniük s első sor-
ban mindegyik hatalom szemelőtt
tartja a saját országának védelmét
és hatalmának csonkítatlan főn-
maradását. Az amerikai Egyesült-
Államok elnöke eleve is kijelen-
tette a Londonba induló delegá-
ciónak, hogy a reájuk váró meg-
oldandó feladatok nemcsak igen
nagyok, de fölülte nehezek is
s azért azok megoldásával sietni
nem lehet. Nagyon jó lesz, ha a
konferencia 3-4 hónap alatt be-
tudja fejezni munkáját, amelynek

eredménye hosszú időkre nagy
hatással lesz a világ tengeri po-
litikájára.

Albánia királya Zogu ag-
gasztóan beteg. Beteg ágyához or-
vos specialistákat hívtak meg. A
király tüdőbajos s gége rákja van.

India angolelles politiká-
ja nagy gondot okoz az angol
kormányának. Ugyáltszik, hogy
Amerika szimpátiával kíséri az
indiai törekvéseket s azokat támo-
gatja is.

Amint már jeleztük a helybeli Mura sportklub Szlovénia és Drávai bánság bajnoka

február hó 1.-én tartja meg
sport-táncmulatságát a So-
kolski dom helyiségeiben.
A jöhirnevű cigányzene és
kitűnő jazz elég biztosítéka
annak, hogy a hangulat ró-
zsás lesz, mindenki jól érez-
heti magát rang és osztály-
külömbőség nélkül. A multság
kimagasló érdekessége a
„Miss Prekmurje 1930.” vá-
lasztása lesz. A meghívók
szétküldése a jövő héten tör-
ténik. Aki tévedésből nem ka-
pott volna meghívót, fordul-
jon a sportklub vezetőségé-
hez. Különben is a belépés
nincs a meghívó felmutatásá-
hoz kötve, azért sportmulat-
ság, hogy azon mindenki
résztvehessen. Természe-
sen nincs előírva a ruházat
sem.

Vadvirágos tavasz.

Óh! Mily nehéz várni,
Várni a szép tavaszt,
Mely a fehér télre
Zöld rügyeket fakaszt.

Tavaszt, kikeletet
Sok szép virágával,
Csokorszedő lányok
Hangos kacajával.

Tán' a sok csokorból,
A szebbet én kapom.
Ki adja? Neki én,
A szívemet adom.

Jöjj el te szép tavasz,
Már nehezen várlak.
Sok szép vadvirágért
Én örökké áldlak.

— DANTES. —

tekintetben is praktikusabban gon-
dolkoznak az emberek a vén Eu-
rópánál, mert ott minden embe-
rit elkövetnek, hogy ennek a gya-
lázatos és allattomos méreg puszt-
ításának gátat vessenek. Itt is
a nőké volt a harc oroszlan-
része. (Igaz, hogy ott választójo-
guk is van a nőknek.) A sok
tragikus végű eset közül egy szil-
veszteri tragédiáról akarok a la-
pok jelentései nyomán beszámol-
ni, és ebből az egy esetből mint
hiu tükörből megláthatja ez a vén
Európa saját arculatát.

A „Zeta” nevű norvég ha-
jón szilveszteresti mulatságot ren-
deztek. Ez alkalommal három
norvég diák halálra itta magát.

A rotterdami kórházba szál-
litották őket, ahol alkoholmérge-
zésben meghalt mind a három.
Eddig a jelentés! Lásd az alko-
hol száz és százezer áldozatai
közül ezt a három ifjut. Ki tudja
kit ölt meg bennünk a te tunya
nemtörődömséged? Talán a világ
legnagyobb tudósát, művészt,
bölcsét. Kik életükkel talán hasz-

náltak volna az emberiségnek.
De most ott porladnak a fekete
földben. ennek a fekete körnek
az alkoholizmusnak áldozataiként.
Vén Európa ébredj míg nem ké-
ső! Szilveszter esti mulatságot
azonban nemcsak a „Zeta” nevű
norvég hajón, hanem az egész
világon rendeztek. És nemcsak e
három ifju itta magát halálra, ha-
nem emberek ezrei tizezrei isszák
magukat; hülyére, satnyára, pu-
posra, vakra, nemára. Mégis csak
ezt az egy esetet hoztam föl és
ha hallgatok a százezer másiktól;
azért teszem, mert már itt ez a
mákon; ez a nártokum, ez az
önpusztítás az idők szükségletei
közé tartozik.

Itt már minden mindegy!!
Mégis az alkoholizmus által, szá-
zezer összerombolt családi bol-
dagság szent nevében kérem nő-
társaimat jöjjenek az Alkohol-
ellenes Női Liga harcos táborába.

„Éljen az Alkoholelles Női
liga!!”

Zágreb január havában.

BORS RÓZA.

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapjuk január 6-i számában „Ujlesztendő” címen cikket írtam. Nagy örömmre szolgált, hogy az igen tisztelt szerkesztő ur a cikk végén saját nézetének is kifejezését adni szives volt. Annál is inkább, mert e nagy horderejű problémával ma a falusi lakosság még nem foglalkozik. Minden esetre nagyon örvendek volna, ha a falusi intelligenciával megkedveltethetők a társadalomtudományokat.

Hiszen a vallás után ez az az egyedüli terület, amely mindenkit a legközelebről érint. Sajnos, ennek a tudománynak nem tulajdonítanak ott, olyan fontosságot, mint amilyen elsőrendű helyet foglal el a tudományos világban. Hiszen a szociológiának (társadalomtudomány) egymagában nagyobb irodalma van a művelt nyugati államokban, mint az összes többi tudományágaknak együttvéve. Ez az a tudomány, amely megismerteti velünk a társadalmi élet keletkezésének kialakulását fejlődését a barlanglakók korától napjainkig.

A társadalmi élet megnyilvánulásában éppen úgy törvényszerűségek alá van rendelve, mint akár a természettudományokban a fizika törvényei.

A társadalom él és fejlődik. A természetben ugyanígy van. Minden mozog! Nincsen anyag mozgás nélkül és nincsen mozgás anyag nélkül. Minden ilyen fizikai megnyilvánulás azonban szigorú ugynevezett „vas” törvények korlátai közé van szorítva. Semmiféle akadályozhatja meg a napot, földet vagy a többi égi testeket, hogy szokott útjukat pályájukon megtegyék, de ugyanakkor semmi sem kényszerítheti arra őket, hogy ellenkező irányban mozogjanak, mint amit a természet számukra kijelölt. Egyszerűen követik a vonzás vagy nehézkedés törvényeit; engedelmeskednek a gravitációnak, vagy esés törvényeinek stb. stb.

A földobott kő a földre esik, tehát követi az esés törvényét, és semmi néven nevezendő erő nem kényszerítheti őt az ellenkezőre. A társad-

alom fejlődésében is ilyen törvényszerűségek nyilvánulnak meg.

Az ősember barlangokban lakván őserdőben. A lét fenntartás nehéz küzdelmeit egyedül nem volt képes megvívni. (Miután az ember természetgyermek, a kölcsönös segítség törvénye mint természettörvény őt is uralta és uralja ma is). Arra kényszerült, hogy embertársaival társuljon: például a mindennapi élelem halálos veszedelmekkel járó, megszerzésére a vadállatokkal küzdelemre, vagy hogy a barlang nyílásához óriási követ közös erővel hengerítsenek stb. stb.

A kölcsönös segítség természeti törvénye később a család, a *Klán*; a falu közösség kialakulására vezetett. Így született meg a szorosan vett emberi társadalom és vele a *falu, város: és világuralmi szervezete*. A barlanglakostól a 75 emeletes felhőkarcolóig való fejlődés alatt kétségtelen számos fejlődési fokon esett át a társadalom, míg mai formáját elérte. Mai társadalmunk tehát a tökéletlenből fejlődött a mai modern tökéletes termelési renddé. A kézműipart felváltotta a gyáripar. Menjünk migyárt Thomas angol miniszter beismeréséhez, mely így szól: „A munkanélküliség problémáját nem oldottuk meg.” Ezzel Thomas miniszter nem mondott egyebet, minthogy elismerte azt, hogy a földobott kő leesését nem akadályozhatja meg. Mert a munkanélküliség megszüntetéséhez magának a tökéletes termelésnek kellene megszűnni.

A munkanélküliséget és vele az elnyomorodást a modern nagyipari, tökéletes termelési rend hozta a világra oly képpen, hogy a vele versenyképtelen mezőgazdasági törpe termelési rendből mindegyre több munkaerőt von el, kik a nagy városokba tödülván, nem tudnak elhelyezkedni. Odahaza pedig a család egyre nagyobb, a föld pedig egyre kevesebb lesz tehát, vissza sem mehetnek. Ellenben belőlük rekrutálódik a tőke tartalék serege, a munkanélküliek. Az igazi diagnózis tehát a következő: A tőke az ő „vas” törvényei szerint csak úgy állhat fenn, ha folytonosan és minél nagyobb mértékben szaporodik e cél érdekében nem,

lehet tekintettel másra csupán a profit (nyereség) növelésére. Ezért tehát a termelést ennek megfelelően irányítja. *Nem annyi kenyert termel, mint amennyi éhes száj van, nem annyi cipőt, mint amennyi lábak vannak, nem annyi kalapot, amennyi fej van, nem annyi ruhát és miegyebet, amire az embereknek szükségük van. Szóval nem a közszükségletnek megfelelő árut termel, hanem azt nézi, hogy mennyit keres azon. Ebből ered a kizsákmányolás ténye.*

Ebben rejlik a betegség csirája! Nem szabad azonban elfelednünk, hogy ennek így kell lenni, éppen a főnti törvényszerűségek szerint.

Előbb volt a halászat, vadászat, aztán földművelés kézművesipar, aztán lett gépipar, nagyipar, tökéletes termelési rendszer, amely már majdnem minden termelési ágat központosít. Ez a tökéletes termelési rend hajnal hasadása fénykora, és egész biztosan el fog jönni az alkonya is. *Még pedig a fejlődés kerülhetetlen törvényei szerint.*

„Hogyan lehetne a bajon háboru nélkül segíteni?” Kérde Ö. Azt hiszem forradalomra tetszik gondolni. *Forradalmat nem lehet sem csinálni, sem előidézni.* De ugyanakkor, ha a forradalom társadalmilag megérett, semmilyen erővel sem lehet megakadályozni. Forradalom a szó igazi és tudományos értelemben véve is az, ha valamely eddigi tökéletesen dolgozó gyökeresen megváltoztat és helyébe jobbat állít. Nem forradalom a politikailag megszervezett fegyveres fölkelés, ha a politikai fölső építményt ideig-óráig való tartamra meg is változtatja, de az alap építményt a gazdasági termelést magát érintetlenül hagyja. *Forradalom volt a gőzgépnek a föltalálása, mert a kézművesipart megszüntette és helyébe a jobb, tökéletesebb termelési rendet a mai nagyipari termelést állította. Forradalmi ténykedés volt a jobbágyság felszabadítása 1848-ban a főurak részéről, mert az már arra teljesen megérett.* De nem volt forradalom az 1848/49.-iki magyar szabadság harc, mert bizonytalan ideálokról szalt sikra, ezért el is bukott.

A Föld mégis mai képében hasonlít egyrészt az őserdőhöz, ahol az állatok kölcsönösen fölfalják egymást, másrészt hasonlít egy nagyon izlésesen berendezett virágos parkhoz, ahol örökös napsütés, virágillat és gyönyör uralja a tájt. *A virágos parkban sétálók a kivételes kevesek az őserdőben lakók az óriási többség. Ez a nagy igazságtalanság baj ugyan de következmény.* Aki ezeket látja és rámutat állandóan az segít a természetnek az ő munkájában, hogy a fejlődéssel előbbre és előbbre vihesse az emberiség haladását a boldogulás felé!

Vagyok hive és őszinte tisztelője.

— SAS. —

Fényesen sikerült a csakoveci tiszti bál.

A csakoveci helyőrség tisztikarától rendezett bál Ofelsége a királynő születésnapja alkalmából fényesen sikerült. Kilenc óra előtt kezdett a közönség érkezni, akiket a csakoveci helyőrség tisztikara, Velebit ezredes ezredparancsnok parancsnoksága alatt fogadott a terem bejárata előtt, és vezette helyre a vendégeket. Pár perccel kilenc óra után megérkezett a csakovecen állomásozó Beli-Markovics ezredes brigádaparancsnok, családja kíséretében. A brigádéros belépésekor a ki-rendelt varazsdini katona zenekar egy üdvözlő indulót játszott. Majd az üdvözlések után Beli-Markovics brigádéros — Velebit ezredparancsnok nejével a szerbijanka kólóval megnyitotta a táncot. Rövidesen a megérkezett Draskovics varazsdini brigádtábornok, ugyancsak családja kíséretében, csakhamar rá Dubenik Stefán varazsdini inspektor érkezett. Közben még sorban érkeznek az elkészt

Csalódás.

Írta: Bántornyai Lajos.

(Folytatás.)

A cimborák ígéretükhöz híven: Gyuszi, Feri és Peti, elmennek a lányokért, akik már a kirándulásra készen várják őket. A kölcsönös üdvözlések után a kis sereg utnak indul. Elsőnek megy: Mancsi és Gyuszi, úgy látszik az utóbbinak a lányka nagyon megnyerte a tetszését, utánuk pedig közrefogva Ilust, megy a másik két cimborára. Vidám hangulatban, kacagva az elmés tréfák sétálgatnak felfelé a lombkoronákkal tetőzött szűk hegyi úton. A lombok résein áttör néha a ragyogó napsugár játszadozva. Madárcsicsergés hallik, pillangók röpködnek kergetődzve. A természet fen-ségessége, az élet öröme körös-körül.

A társaság Feriék pincéjéhez ért, ahova betérnek, de most nem a isteni nedű izelésére, hanem a gyümölcsös zöld pázsitjára leheverésnek. Majd a két cimborára és Ilus, élvezhető gyümölcsért mennek. Feri feltornázza magát az egyik kőrefára, lajhártól is irigylendő lustasággal és nagy erőlködve rázni kezdi a fát. Egyszerre csak nagyot ordít és Ilus Petivel ijedten felnéznek a fára. Hát uramfia a Feri képén szétmállott egy érett körte. Erre aztán kitört a nevetés a fa alatt. A szenvedő cimborára pedig lemaszatolja ábrázatáról a szétmállott körtét

és egy jó keménykörtét kézbevéve, jólirányozva a hahotázó Peti kókuszára liferál:

— Nesze pupák, most somologj!

Erre a zsvajra odajönnek Mancsi és Gyuszi is, akik a barátságos mérközés részleteit hallva, szintén jól mulatnak. Vigan majszolja a társaság a körtét, főképpen pedig Peti.

— Csak tömd a fejedet, ugyis elég nagy! — kiáltja Feri.

— Ebben van ész, de a tiedben csak viz! — kontrázza vissza Peti.

Erre aztán már Gyuszi is megszólal:

— Jó, jó, csak hagyjátok abba, mert még hajba kaptok!

— Gyerünk fiúk, sétáljunk egyet még, — mondja Mancsi.

Gyuszi Mancsihoz siet. A másik két cimborára pedig Ilussal megy. Beszélgetnek erről-arról, de a két koma néha-néha muló haraggal egymásra pislantgat. Ilus pedig magában kuncog rajtuk.

Eközben pedig Gyuszi melege-dik a beszédben és Mancsi többször elpirul. Ugy látszik kezdik egymást jól megérteni.

Leérték a hegyről, s haza kísérték a lányokat. A búcsúzáskor Gyuszi már hosszasan szorította meg Mancsi kezét mint a többiek.

Amint a három koma ballag, az epés Peti meg is jegyzi:

— Ugy látszik nagyon a szemé-be néztél Mancikának, te vén kópé.

A végén még egymásba habarodtok!

— Mondasz valamit. Igazán elbájosló, kedves és okos lányka! Majd meglátjuk! — mondja Gyuszi.

Hát szervusztok gyerekek! — bucsuzik Gyuszi, — célnél vagyok!

Kezetnyujtanak egymásnak és Peti Ferivel elbaktat, már teljesen megfeledkezve a körtehistóriáról.

A három barát igen jól töltötte az idejét a lányokkal együtt. Mancsi és Gyuszi között pedig, Peti jóslata szerint tényleg nemes érzelmek fakadtak. De itt volt már az aranyzabadság vége, s a kötelesség visszazóli-totta a három cimborát a könyvek mellé. A búcsúzás igen nehéz volt, különösen pedig Gyuszinak Mancitól. Két szerelmes szakadt el egymástól.

Megnyitak a tudás csarnokai. Megkezdődött a munka: az életre. Gyuszi és a két cimborára azonban mégis találkozott egymással. Mindent elmondtak egymásnak, bút, örömet. Egy napon Gyuszi örömmel ujságolta cimboráinak, hogy Mancitól megkapta az első levelet. A cimborák örültek, hogy Mancsi is szereti Gyuszt, s nem hiába eped utána szegény fiú. Messze voltak egymástól, s a betűk utján érintkeztek. S jött a várva-várt vakáció. De Gyuszinak hiába jött, nem mehetett szerelméhez. Majd jött a második, jött a harmadik vakáció és ő még mindig nem mehetett. Há-

rom esztendő és nem találkozhatott a két szerelmes. Mégis volt igaz romantikájuk, mint régen amikor egymástól elzártak két szerelmet valami lovagvárban. Mily' hosszú idő ez. A szerelmeseknek meg egyenesen három évtized. Kitartott mind a kettő egymás mellett hűen, igaz mély szerelemmel.

Kifürkészhetetlen a sors. És három év múltán Gyuszi találkozott egy ismeretlen lánnyal. Találkoztak és ő lassan feledni kezdte Mancit, bár szerette, de az új leánynak közelsége mégis megtörte ellenállását és levelet írt Mancsihoz, hogy a sors így akarta, hogy utjaik elváljanak, de az okot nem írta meg, csak, hogy a sors... a sors...

A levél megjött, Mancsi örömmel bontotta fel, de amikor olvasni kezdte, elsápadt, kiesett kezéből a levél és összeroskadott, mintegy félálomban lett volna. Való vagy kegyetlen tréfa ez? Nem! Való! Itt a levél, az utolsó. Mély fájdalom nyilalt a szívébe, összetört. Sajgott, fájt, szenvedett, s előtörték a könnyek, zokogott, a lelke, a szíve. Vége mindennek, meg-rabolták a szívét, összetörték a lelkét és fohász kél ajkán mély szent áhítattal: Érte! Szörnyű a fájdalma, örökké tartó, de megbocsát neki, mert tisztaszívű, mélyen és igazán szerette.

(Vége.)

vendégek. A meghívott női hölgy-vendégek, kivétel nélkül a legújabb divatu hosszú ruhákban jelentek meg. A koránérkezők sorban gyönyörködtek, a szebbnél szebb és elegáns ruhákban. A multság a legjobb hangulatban, a reggeli órákban ért véget. A három órai vonattal eltávozó varazsdini zenekar utolsó táncszáma után a közönség nagyrésze a „Royal” és „Zrinyi” kávéházban mulatott tovább.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. JANUÁR hó 31. nap 4 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
19 Vasár.	V. sz. Z. Hanut	Sara
20 Hétfő	Fáb. Seb.	Fáb. Seb.
21 Kedd	Agnes szt.vt	Agnes
22 Szerda	Vince vt.	Vince
23 Csüt.	B. a. eljöv.	Emerentia
24 Péntek	Timot pk.	Timoth.
25 Szomb.	Pál ford.	Pál ford.

Időjárás:

Borus, havas, enyhe hideg, a hét végén fagyok.

Vásárok:

20. Beltincén.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	180—200
"	Rozs	"	180—
"	Zab	"	200—
"	Kukorica	"	175—200
"	Köles	"	200—
"	Hajdina	"	180—
"	Széna	"	80—120
"	Bab cseres.	"	450—
"	Vegyes bab	"	325—
"	Krumpli	"	50—75
"	Lenmag	"	450—500
"	Lóhermag	"	1100—1300
Bika	7-50	8-50	9— 10.
Üsző	7-50	8-50	9— 9-50
Tehén	4—	4-50	5— 8.
Borju	—	—	14— 15—
Sertés	—	—	15— 15-75
Zsir l-a	—	—	29— 30—
Vaj	—	—	35—40
Szalonna	—	—	23— 25—
Tojás 1 drb.	—	—	1-75

Valuta:

Zürichben	100 Din = 9-1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.)	adnak itt 5617 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	" " 4900 "
100 Márkért	" " 1349 "
100 Frankért (Páris)	" " 221 "
100 Pengőért	" " 990 "
100 Schil. (Bécs)	" " 798 "
100 Cseh kor.	" " 168 "

— **Telefon megnyitás Murszka Szobota—Wien között.** A m. szobotai posta, telegraf és telefon hivatal 140. sz. a. 1930. január 14.-i kelettel arról értesít bennünket, hogy 1930. jan. 16.-tól kezdve Murszka-Szobotáról Mariborban át Bécsbe (Wienbe) lehet közvetlenül beszélni. Egy egyszerű beszélgetés 37 Din. 95 parába kerül (azaz 3-45 arany frank). Ha sürgős, azaz a Mariborban vezetett sorrendi jegyzék szerinti beszélők beszélgetésük utáni összeköttetésért az egyszerű díj háromszorosa fizetendő. Ha a pedig oly sürgős a beszéd (clair), hogy még a folyamatban

levő beszéd is meg lesz szakítva, hogy az illető azonnal beszélhessen az egyszerű díj tiszterese fizetendő. A felhívási díj az egyszerű rendes alapidíj egy harmada. Ez alkalommal érdekes az a körülmény, hogy a volt fennálló Gornja Radgonán át tervbe vett összeköttetés reaktiválásáról, még nem határoztak.

— **A „Murszka Szobotai Gazdasági Referenst”,** akinek neve Ing. Wenko Benedikt, a felek M. Szobotán minden szerdán, Dolnja Lendaván minden hónap második és negyedik péntekén felkereshetik, gazdasági kérdésekben felvilágosításokat kérhetnek a hivatalában. (M. Sobotai sresko načelstvo 546/1 sz. közleménye folyó év január 13.-án kelt.)

A Rokkantak egylete M. Szobotában meghívja a rokkant társait és társnőit a rendes évi közgyűlésre vasárnap február 2-dikán 10 órakor a vasuti restarációba. Jöjjenek valamennyien.

— **Táncmultság.** Derék tűzoltóink szokásos téli multságukat 1930. február hó 8-án esti 8. órai kezdettel tartják meg a Dobrai szálló összes termeiben. Már is igen nagy az érdeklődés, a mi természetesen is, hisz ha akár-melyik, úgy leginkább ezen egyesület érdemel pártfogást.

— **Krajevni odbor udruženja voj. invalidov v M. Soboti** ima v nedeljo, dne 2. februarja ob 10. uri v restavraciji „Pri kolodvoru” svoj redni občni zbor, ter prosimo vse tovariše in tovarišice, da se občnega zbora udeleže.

— **Elhalálozás.** Friskits Istvánné szül. Jonás Zsuzsi életének 79. évében Predanovcin csendes elhunyt. A halottban özy. Kardos Józsefné édesanyját gyászolja. Fogadják részvétünket.

— **Otvoril sem nov sanatorij v Maribori, Gosposka ulica 49.** (tik gimnazije), tel. 2358. Sanatorij je moderno urejen, zlasti za operativne slučaje, ima centralno kurjavo, vsaka soba toplo in mrzlo vodo. Diatermija, višinsko solnce, ultra-rdeča žarnica, tonizator. Izbira zdravnikov povoljna. Cene zmerne. **Primarj dr. Černič.**

— **Rogaševci—Sv. Jurij.** Folyó hó 19-én d. u. 3 órakor a Prosvetno društvo „Ledavski Glas” Rogaševcin, szini előadást tart. Szinre kerül: „Tri maske” tragédia és „Priljudni komisar” komédia. Mindegyik egy felvonásos.

— **Baleset.** Magdics Mihály bakovcii lakos napszámos 1930. január 10.-én a szecsavágó géppel dolgozott. Elővigyázatlanságból jobb keze a gép rugos hengerei közé szorult, azt elég erősen összevágta, összemarcangolta. A murszka-szobotai kórházban nyeri gyógyítását.

— **A murszka-szobotai evang. nőegylet.** é. jan. 11.-én megtartott

multságán a következő felülfizetések folytak be: Dr. Sömen Lajos 324-60 Din, Szinicz Lajos Oszejek, Dr. Skrilecz Mihály, Arvai Vince, Nemezc János, Dr. Vályi Sándor, Dr. Goljevcssek Josip, Vezér Géza Martjanci 100—100 Din; Dobray János 130 Din, Kardos család 60 Din, Dr. Bölcs Gyula 55 Din, Titán István Radkerszburg, Hirschl L. Ferid, Lipics József, Darvas Aladár Križevci, Siftár Károly trg., Benkó József, Czvetko Lajos, Hirschl Kálmán özy. Plöchlne, Dr. Vucsák István, Saruga Fülöp, Heklits István, Benkó vendéglős Hidvég 50—50 Din; Sável János Csernelavci, Siftár Imre Maribor, Kolossa József 40—40 Din. Vértés Sándor 35 Din, Koltai Stéfán, Krancsics Janez, Siftár Lajos molnár, Dr. Roth Lázár, Meszarics István, Májer Johann, Siftár Lajos kereskedő, Vukán Géza, Stevancsec Ferdinánd, Szecskó Iván, Szersén Iván 30—30 Din; Stern Arnold Puconci, Kováts István, Darvas Ferenc, Dsubán József, Krizsevci, Véter Aladár Hodos, Antauer József, Koder Anton, Benkics János, Ruzsa Ferenc, Pollák Rozina 25—25 Din, Fliszár József szabó, Norcsics János bognár, Kollárs István, Vukán István, Vályi Zsiga 20-20 Din; Lovsin notár, Hahn Pál, Titán József, Golub Ludvig Morávci, Pauscsics Franc Tesanovci, Pintarics János Bogojina, Gáspár József, Fliszár János, Luthár Ádám Puconci 15—15 Din; Jarnevics Péter, Czvetits Janez, Norcsics Béla, Jug József, Mencej tanító, Czipott József G. Lendava, Kúhár Puconci, Osvat Sándor Puconci, Bakó Károly Sztrükovci, Skrabán J. Puconci, Bencsecz Franc, N. N. Kuczován László, Paurics Máté, Rituper Alajos, Dr. Šumenjak, Dr. Gregorc, Weiss Konrad G. Lendava, N. N. Szecskó Iván Martjanci, Csenár Franc, Novák István, Bács Ludvig, Lehár 5-5 din; Skolics Dezső Morávci 6 D. Minden egyes felülfizetőnek, valamint a rendező uraknak, kik az est fényét és sikerét emelni segítették, — a vidéki vendégeknek, kik megjelenésükkel érdeklődésüket a nemes cél iránt megmutatták, ez uton is hálás köszönetet mond az evang. nőegylet vezetősége. Az estély tiszta jövedelme 3075-50 Din.

— **A községi előljárárság** felhívása a háztulajdonosokhoz. A csákoveci előljárárság elrendelte, hogy a háztulajdonosok a házuk előtt levő gyalogjárót a téli fagyok beálltával, mindig a kellő időben tisztítsák meg a hótól és jégtől, mert sok panasz érkezik, hogy a gyalogjárókon a napok óta tartó fagy miatt veszélyes a járkálás. Minden házigazda köteles a jégrétegnél borított gyalogjárót fűréssporral, homokkal, vagy más hasonló anyaggal be-szőrni.

— **Hamis ezerdinárosok a Muravidéken.** A rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy Ljutomerben, Mariborban, Ormožban és a Muravidéken hamis ezerdinárosok kerültek forgalomba. Azért az ezresek átvételénél a számokat fel kell írni, hogy az esetleges kellemetlenségeket elkerüljék. A hamis pénz terjesztőit egyelőre még nem sikerült elfogni.

Hirdessen a

„Muravidék”-ben!!!

— **Fontos tudnivalók a Délamerikába vándorlóknak!** A zágzebi kivándorlási komisszáriátus néhány fontos redeletet közölt, amely 1930. január 1.-étől kezdve érvénybe lépett: Mindentéle okiratot csak az illetékes kerületi kapitányságtól szabad megszerezni. Az okiratokat (mind) két nyelven kell kiállítani. Pld. Az orvosi bizonyítványt, erkölcsi bizonyítványt stb.-t. A hajózási társaságtól eddigi szokásból kiállított igazolványok 1930. január 1.-étől kezdődőleg érvénytelenek. Az érdekeltek az ehhez szükséges nyomtatványokat az illetékes kerületi kapitányságtól a rendes hivatalos órák tartama alatt darabonként 20 paráért kapják.

KINO v M. SOBOTI

V NEDELJO, 19. januara
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

**Prosjak
stolne crkve
Kriminalna drama u
7 činova.**

U glavnim ulogama:

Henry Stuart, Hanni Weisse,
Carl de Vogt.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Eladó

egy új lakóház gazdasági épülettel és földdel, esetleg föld nélkül is, szabadkézből azonnal. A ház üzletnek is megfelelő. Bővebbet:

GYURICA ISTVÁN-nál

Petešoycén.

**Molnár-
tanoncnak**
felvétetik azonnal is egy jobb fiu. Jelentkezni PREKMURSKA TISKARNÁBAN.

Jobb házból való fiu

tanulónak
felvétetik HORVÁTH JANEZ géplakatos gépésznél Murska Szobotában.

Torma.

Várjon!

A vízbe fuló kétségbeesetten sikoltozik segítségért.

A parton véletlenül egy fényképész jár, aki így szól a szerencsétlenhez:

„Ne kiabáljon, kérem! Várjon, míg előbb leveszem a jelenetet, azután majd beszélhetünk magáról is.”

Mit keres?

„Mit keresel, Anyukám?”

„Egy dinárom esett le, kis fiam, azt kerestem, de nem találok.”

„No és mit csinálsz azután, Anyukám, ha nem találsz meg?”

„Kis csacsi! hát akkor nem kerestem tovább!”

„Hála Istennek!”

„Miért, Hála Istennek, kis fiam?”

„Mert már a zsebemben van, anyukám!”

* * *

„Anyukám! Délután a társaságban én is szeretnék ám valami okosat mondani!”

„Jól van, édes lányom! Akkor legjobb lesz, ha hallgatsz!”

Mi a baj?

„Miért futsz, te gyerek? — Mit sírsz, mi bajod?”

„Kérem, egy asszony kerget!”

„Miért? Ki az az asszony?”

„Az ides anyám!”

Az orvosnál.

„Doktor ur, kérem, mondja meg, sokáig fogok szenvedni?”

„Legyen nyugodt, barátom! Ha én fogom kezelni, akkor nem szenved sokáig!”

Közgazdaság.

Jugoszlávia vasuti parkja
1930-ban Németországtól és Magyarországtól jóvátétel címén 110 mozdonyt, 1100 nyitott vagon, 600 teher vagon és 9 furgont, valamint 1730 kes.vágányu vagon és 4 mozdonyt fog kapni. -- Általában véve pedig a közlekedési minisztérium mindent el fog követni, hogy kedvezőbb közlekedési viszonyok alakuljanak az ország minden részében.

A világ alkohol fogyasztása.
Hol isznak legtöbbet s hol isznak legkevesebbet? Az antialkoholista szövetségek nemzetközi szervezete statisztikát adott ki a világ alkohol fogyasztásáról. Az első helyen áll Franciaország, ahol minden lakóra évenként 17,6 liter szesz fogyasztás esik. Spanyolországban 15,8, Görögországban 13,9, Németországban, mely most a tizenegyedik helyre jutott, csak négy liter szesz jut. Németország a háború óta ötven százalékos csökkenést mutat. A két legjózanabb állam Jugoszlávia 1,2, Finnország pedig 0,2 fogyasztással. Amerika nincs a kimutatásban, lévén ott szesztilalom. De ha benne volna, nem tudni, nem állana-e az első helyen.

A népek munkateljesítménye.
A Kolumbiai egyetem egy tudós tanára kimutatja, hogy a föld kerekességén végzett összes munkateljesítmény fele az Egyesült-Államokra esik, pedig a Egyesült államok lakossága a föld népének mindössze egy tizenhatod része. Azután következnek a sorrendben: Anglia, Belgium, Németország, Ausztria, Csehország, Franciaország, Japán, Kanada, Olaszország, Oroszország, India, míg legutoljára Kína. Eszerint tehát a legdolgosabb népe a földkerekségnek az amerikai, míg a leglustább a kínai.

Szokol.

A Szokolok katonai kedvezményei.

A katonai szolgálatot teljesítő szokol egyesületi tagnak, ha legalább öt éven át gyakorolt valamelyik szokol egyesületben és sikerrel végezte az előkészítő tanulmányokat igen előnyös katonai könnyítésekre van igénye. A kedvezményeket a sorozó bizottságok a szokol szövetség által benyújtott lista alapján, valamint a Szokol fényképes igazolványai alapján már a sorozáskor megállapítják.

Az 1930 évben sorozásra kerülő szokol tagok akkor részesülnek kedvezményekben, ha legalább három évet töltöttek az eddigi jugoszláv horvát Szokol kötelékében, esetleg a jugoszláv Oraonál, vagy Dusan Szilni szerb szokol egyesületnél. A kötelező káder szolgálatot teljesítő ujoncok a következő kedvezményekben részesülnek: A szokolokat a teljes szolgálati idő letelte előtt három hónappal előbb bocsátják el.

Negyvenöt nappal kevesebbet szolgál az a szokol, kinek rövidített szolgálati idő van megállapítva.

Tisztek, tartalékos tisztek előléptetésnél előnyben részesülnek, ha szokolok, vagy azok voltak. Szabad-ságolásnál a szokol mindig előnyöket élvez.

Hadzsics Szteván tábornok, hadügyminiszter mindezt vonatkozólag a szokol törvény 10. szakasza alapján rendeletet adott ki.

Közegészség.

Szenvedélyes dohányzóknak injekció. Egy müncheni orvos feltalált egy olyan szert, amelyet a szenvedélyes dohányzók vérébe kell befecskendezni. A szer hatása abban van, hogy az így beoltott ember alig néhány óra múlva olyan undort fog érezni a dohányzás iránt, hogy nem lesz képes egy cigarettát sem a szájába venni. Ezen állapot azután el fog tartani pár hónapig. Addig meg leleszokhatik a dohányzásról az illető. A szer neve: Transpulmin.

Rádió.

A rádió feltalálója meghalt. Nussbaumer Ottó, mérnök udvari tanácsos, a rádió feltalálója ötvennégy éves korában meghalt. A múlt évben megtartott rádió jubileum alkalmával még nagy ünneplésben volt része.

Rádiót hallgatott nyolcvankét órán át egyfolytában egy marshalltowni amerikai. A kitartós ember fülkagylóval hallgatott s kitűnő gépe nemcsak Amerikából, hanem a világ minden tájáról szórakoztatta ezen idő alatt. Közben persze evett, ivott is; de a hallgatót nem tette le a füléről.

Gazdálkodás.

Építsünk.

Az ablak.

Sok építkezőnek nagy hibája, hogy az ajtó és az ablakok elkészítésére a legcsekélyebb gondot sem fordítja és csak a falak felhúzása után jut eszébe, hogy az ajtót és ablakokat is el kell helyezni. Igaz ugyan,

hogy az ajtót és ablakokat készen vesszük, mégis szoros összefüggésben van az építkezés többi részével, sőt mondhatnám, hogy egyik legfontosabb kérdése a vidéki építkezéseknek. A legtöbb gazda csak hogy a meleg ki ne menjen, a lehető legkisebb ablakokat -- ha ugyan ezeket a lyukakat ablakoknak nevezhetjük -- teszi fel a házára. Pedig az ablak nagyságán alig mulik, hogy megy-e ki meleg, vagy sem, hanem ez attól függ, hogy az ablak egyes-e vagy dupla (kettős). Hogy a meleg ki ne menjen, kettős ablakokat kell használni. Itt a két tábla közti levegőréteg egyáltalán nem engedi a meleg eltávozását. Tehát ne kicsinyítsük el ablakainkat, azért, hogy ki ne hűljön a szoba, hanem mindenkor kettős ablakokat építsünk be. Az ablakok nagysága természetesen függ a szoba nagyságától, mert kis szobában nem való nagy ablak, viszont nincs visszatartóbb valami, mint mikor egy szép nagy tágas szobában alig tenyérnyi ablak szegyenkezik a falon. Ezért jegyezzük meg jól, hogy az összes ablakok területe egynolcadát kell, hogy kitegye a padló területének. Általában egy közep nagyságú helyiség számára legalább két darab 0,80-0,90 méter széles és 1,20-1,40 méter magas ablak kell.

Mig a lakószobák ablakai ezzel el is vannak intézve, addig sokkal több gondot kell fordítanunk az istálló ablakaira. Az ablakok lehetőleg keletre nyiljanak és úgy legyenek elhelyezve, hogy a fény sem elülről, sem hátulról ne érje az állatokat, hanem oldalról. Mindezt szem előtt tartva az ablakokkal itt se takarékoskodjunk, mert a világosságnak és friss levegőnek igen fontos szerep jut az állatok életében és egészségében. Tanult gazdák és gazdászok pontos kísérleteket végeztek arra vonatkozóan, hogy van-e valami különbség az olyan állatok között, amelyek sötét, illetve világos istállóban tartanak. Az eredmény az volt, hogy míg az egészséges, világos istállóban nagszerűen tejeltek a bentartott tehén, addig a sötét, kevés ablaku istállóban teljesen elsatnyultak az állatok és feleannyi tejet sem adtak, mint az előbbie. Tehát ha valami csekély összeget meg is takarítunk azzal, hogy kevesebb ablakkeretet veszünk az istállónk számára, ezt százszorosan elvesztjük állataink satnyasága és állandó betegségeik révén. Ezenkívül a sötét istállót korántsem lehet olyan tisztán tartani, mint a világosat és éppen ezért a bacillusok milliárdjai pusztítják állataink szervezetét. Az istállóablakok területe elég, ha egytizenkettő része az istálló alapterületének; (szomorú dolog, hogy vannak gazdaistállók, melyekben az ablak csupán egytized-egyötödrésze a helyiség alapterületének.) Magukat az ablakokat magasan helyezzük el, hogy a nyitáskor beáramló levegő ne érje közvetlenül az állatokat. Ezt már a nyitás irányával is szabályozhatjuk, ha az ablakot úgy nyitjuk, hogy a beáramló levegőt ez felfelé eressze be. Igen ajánlatos az u. n. „Reform” istállóablakok, melyek praktikusságuk és nagyságuk révén a legkeresettebb istállóablakokká váltak. Hogy az ablakok télen szokásos izzadása ne tegyen kárt a falban, ajánlatos az ablak alsó részét az ugynevezett ablaktalpat, köböl, műköből, vagy cementbe rakott téglából lejtősen készítenünk és egyszerűen kiejebb is ugratni a falból, hogy így a víz a padlóra és ne a falra csepegjen, amelyet igen könnyen átázta és tönkretesz.

(Folyt. köv.)

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házaspár egymással házasságot szándékozik kötni. Vőlegény Szabó Pál, nőtlen, fiú, r. kath., 30 éves Szi-jártóháza, Szabó Pál, Mausecz Anna. Menyasszony: Szomi Anna, hajadon, háztartásbeli, r. kath., 28 éves, Radmožanci, néhai Szomi József, néhai Kovács Magdolna. Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házaspárokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága illetőleg anyakönyvezetője útján jelentsek be.

Kelt. Rédics, 1929. dec. 28.-án.

TOPLÁK
anyakönyvezető.

Előjegyzési és falinaptárak az 1930. évre kaphatók

HAHN IZIDOR

papirkereskedésében

—: MURSKA SOBOTA. :—

Egy három
lángos rádió olcsón
eladó.
Bővebbet PREKMURSKA TISKARNÁBAN Murszka Szobotán.

Vsakovrstne
surove in svinjske
kože

küpuje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murska Sobota Cerkevna ul. 191.

Legjobb
kerékpárok
valamint alkatrészek
jutányosan kaphatók
Nemecz János
vas- és géphereskedésében
Murska Sobota.

Terjessze és olvassa
a „Muravidék”-et!